

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616217309
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7616217309.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Oľgy Mičietovej a JUDr. Adriany Murínovej v spore žalobcu X. C., H.. XX.X.XXXX, A., H. XXX/X, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466 proti žalovanej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 1.954,52 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 22. novembra 2019 č.k. 1 Csp/160/2016-279 v spojení s opravným uznesením z 11. decembra 2019 č.k. 1 Csp/160/2016-293

rozhodol:

Rozsudok v časti výrokov II. a III. p o t v r d z u j e .

V časti proti výroku I. rozsudku odvolanie o d m i e t a .

Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (v ďalšom „súd prvej inštancie“ prípadne „súd“) napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi 82,92 eura spolu s 8 % ročným úrokom z omeškania od 1.10.2016 do zaplatenia (výrok I.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.), žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 91,52 % (výrok III.) a rozhodol, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (výrok IV.).

2.1. Jedná sa v poradí o druhý rozsudok súdu prvej inštancie v spore, keď predchádzajúci rozsudok zo 14.9.2018 č.k. 1/Csp/160/2016-171 zrušil tunajší súd ako súd odvolací uznesením z 22.3.2019 č.k. 5 Co/18/2019-228 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

2.2. Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie v smere naznačenom Krajským súdom v Košiciach. Vymedzil si predmet sporu a to tak, že je ním vydanie bezdôvodného obohatenia na tom základe, že sporové strany 11.7.2005 uzavreli zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na ktorej základe žalobcovi bola poskytnutá suma 531,10 eura. Túto zmluvu, podľa žalobcu, je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z., pretože neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, pričom on - žalobca uvedením do omylu zo strany žalovanej uhradil na jej účet z predmetnej zmluvy 2.485,62 eura, t.z. o 1.954,52 eura viac, než mal a v rozsahu tejto sumy tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej, ktoré žalobca požaduje vydať.

2.3. Súd uviedol, že žalovaná už v podanom odpore proti vydanému platobnému rozkazu jednak tvrdila, že zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože bola uzatvorená v zmysle § 497 Obch. zák., a preto nie je namieste vzťahovať na ňu výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odvolala sa na princíp zákazu retroaktivity v slovenskom právnom poriadku. Mala za to, že na prípad sa nevzťahujú ani

ustanovenia článku 6 odsek 1 a článku 3 odsek 1 Smernice 93/13/EHS, zmluva o úvere preto nemusí obsahovať údaj RPMN, a preto sa neposudzuje ani ako bezúročná, ani ako bez poplatkov. Zo zmluvy o úvere teda nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Okrem toho, tvrdila žalovaná, akýkoľvek nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podlieha zákonnej objektívnej premlčacej trojročnej lehote a vydania bezdôvodného obohatenia sa žalobca môže domáhať v subjektívnej (dvojročnej) lehote, teda od okamihu, keď sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel. Mala za to, že táto lehota žalobcovi už márne uplynula. Podotkla, že v žalobe absentujú skutočnosti rozhodujúce pre určenie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, avšak napriek tomu tvrdila, že požadovaný nárok žalobcu sa stal premlčaný v subjektívnej aj objektívnej premlčacej lehote. Objektívna premlčacia lehota u čiastok v sume 2.443,02 eura, posledná z 13.8.2012 uplynula 13.8.2015 a žaloba bola na súd podaná 14.11.2016, t.j. splátky uhradené ku dňu 13.8.2012 vo výške 2.443,02 eura, už sú premlčané.

2.4. Žalobca vo vyjadrení k odporu zotrval na tom, že vzťah je vzťahom spotrebiteľským a na zmluvu sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. Mal za to, že nedošlo k uzavretiu zmluvy o úvere, ale došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka a poukázal na to, že pri podpise došlo k odovzdaniu peňazí (pôžičky). Z toho dôvodu predmetná zmluva o úvere mala obsahovať výšku RPMN ako obligatórnu náležitosť, absenciu ktorej sankcionuje zákon o spotrebiteľských úveroch bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úverovej zmluvy. Tvrdil, že ide podľa neho o úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej, nakoľko žalovaná aktívne podniká v oblasti poskytovania úverov a zákon č. 258/2001 Z.z. platný a účinný od 1.10.2001 obsahoval povinnosť uvádzať v zmluvách ročnú percentuálnu mieru nákladov s tým, že ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, už od začiatku jeho platnosti. Zmluva bola uzavretá 11.7.2005, takmer po štyroch rokoch podnikania. Aj, ak by sa neaplikoval zákon č. 258/2001 Z.z. mal za to, že § 658 ods. 1 Obč. zák. umožňuje pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky, pričom aj keď nie je výška úrokov priamo zákonom limitovaná, nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Obč. zák.). Odmenu na úrovni 80 % ročne mal za odmenu v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Tvrdil, že subjektívna lehota na uplatnenie jeho nároku voči žalovanej neuplynula. Mal za to, že žalovaná nepreukázala, že od momentu, keď sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil, do momentu podania návrhu na začatie konania márne uplynula dvojročná subjektívna lehota. Poukázal na to, že žalovaná neuviedla dátum, kedy sa on - žalobca mal údajne dozvedieť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil, podľa neho, žalovaná námietku premlčania riadne neodôvodnila a nepodložila relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno spočíva na jej strane. Zároveň prehlásil, že o tom, že sa na jeho úkor žalovaná obohatila, sa dozvedel od svojho právneho zástupcu pred podaním návrhu, a preto mal za preukázané, že si svoje právo voči žalovanej uplatnil v dvojročnej subjektívnej dobe. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť.

2.5. Na pojednávaní dňa 16.5.2018, uviedol súd, žalobca doplnil tvrdenia ohľadne dôvodov, prečo na daný prípad je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu dôvodiac, že sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie, a to že musel byť daný minimálne nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie, nakoľko od jej pôsobenia na finančnom trhu od roku 2001 uzatvára permanentne zmluvy nespĺňajúce náležitosti príslušných právnych predpisov hraničiace z pohľadu úrokov až s úžerou. Tvrdil judikovanie takýchto skutočností v množstve (tisíckach) rozhodnutí súdov SR, pričom ani po tak dlhej dobe si žalovaná svoje zmluvy nezosúladila s právnym poriadkom, a teda musela vedieť, že takými zmluvami sa bezdôvodne obohacuje.

2.6. Právne súd, aplikujúc § 52 odseky 1, 3 a 4 a § 53 ods. 1 Obč. zák., § 4 ods. 1 a ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z., ako i § 100 odseky 1, 2 a 3, § 107 ods. 1 a 2 Obč. zák. a § 451 ods. 1 a 2 Obč. zák. posúdil, že sa jedná v danom prípade o spotrebiteľský úver, ktorý je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Vychádzajúc zo záveru, že v zmluve nie je uvedená RPMN ako náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch, vyhodnotil poskytnutý úver za úver bez úrokov a poplatkov a teda majúc za preukázané, že z poskytnutého úveru 531,10 eura žalobca zaplatil v prospech žalovanej (poznámka odvolacieho súdu: v dôsledku omylu súdu došlo v bode 37. odôvodnenia rozsudku k zámene v označení sporových strán) sumu podstatne vyššiu 2.506,02 eura, vznikol mu nárok na zaplatenie rozdielu medzi zaplatenou sumou a sumou poskytnutého úveru 531,10 eura. Konštatoval, že ak by žalovaná nevzniesla námietku premlčania, priznal by žalobcovi tento rozdiel. Mal za to, že sa jedná o majetkový prospech žalovanej získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý tu spočiatku existoval, ale dodatočne odpadol, a to v dôsledku toho, že súd konštatoval, že úver je bez úrokov a bez poplatkov, a preto táto časť prijatého plnenia (vo vzťahu k úrokom a poplatkom) predstavuje bezdôvodné obohatenie.

2.7. Pre účely posúdenia námietky premlčania vznesenej žalovanou (tvrdiacou tak uplynutie objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby), súd vychádzajúc zo zmluvy z 11.7.2005 a prehľadu splátok zo zmluvy mal preukázané, že 11.7.2005 bola medzi stranami uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobcovi úver 16.000,- Sk (531,10 eura) a žalobca sa zaviazal zaplatiť jej túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 12.800,- Sk (424,88 eura), t.j. 28.800,- Sk (955,98 eura), a to v 10 mesačných splátkach po 2.880,- Sk (95,96 eura), počnúc dňom 8.8.2005 do 7.6.2006, pričom z prehľadu splátok zo zmluvy o úvere vyplynulo, že žalobca za obdobie od 31.8.2005 do 24.8.2017 zaplatil žalovanej celkom 2.506,02 eura. Splatnosť poslednej splátky úveru nastala dňom 8.6.2006.

2.8. Pri posúdení vznesenej námietky premlčania vychádzal súd zo záveru, že to, kto sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil vyplýva zo samotnej zmluvy, kde je plne špecifikovaný oprávnený subjekt pre jednotlivé plnenia, t.j. žalovaná, v prospech ktorej žalobca jednotlivé splátky poskytoval (bod 41. odôvodnenia). Citujúc § 2 zák. č. 1/1993 Z.z., podľa ktorého o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka a táto domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná, súd mal za to, že o skutočnosti rozsahu bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel v okamihu preplatenia sumy, ktorú žalovanej zaplatil, t.j. po úhrade 9. splátky dňa 14.11.2007, vychádzajúc pri tom z § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z., v zmysle ktorého sa pre absenciu RPMN úver považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov. Mal za to, že o tom, kedy sa tak stalo, mal žalobca vedomosť z predloženého splátkového kalendára (odkaz na č.l. 66 spisu) a stalo sa tak po úhrade 9. splátky k už uvedenému dňu 14.11.2007 (suma 557,66 eura). Žalobca podal žalobu na súde 14.11.2016, pričom subjektívna dvojiročná premlčacia doba uplynula najneskôr 14.11.2009.

Podľa bodu 46. odôvodnenia, od 3.2.2016 do 24.8.2017 žalobca zaplatil v prospech žalovanej sumu 82,92 eura (splátky č. 38 - 45), ktoré uviedol súd, že premlčané nie sú. Uzavrel, že v dôsledku vznesenej námietky premlčania žalovanou nemohol žalobcovi priznať ním uplatnenú plnú sumu, len 82,92 eura, a preto v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú žalobu zamietol. Z priznanej sumy priznal žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania poukážuc na § 517 ods. 1 Obč. zák. v spojení s § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z.

2.9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP vychádzajúc z pomeru úspechu žalobkyne 4,24% a neúspechu žalobcu (t.j. úspechu žalovanej 95,76 eura), priznal žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 91,52%.

3.1. Proti rozsudku podal žalobca v rozsahu výrokov I., II. a III. odvolanie, ktoré odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP.

3.2. Namietol nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie, ktorý uzavrel, že o skutočnostiach rozsahu bezdôvodného obohatenia sa dozvedel v okamihu preplatenia sumy, ktorú žalovanej zaplatil, t.j. po úhrade 9. splátky dňa 14.11.2007 vychádzajúc pritom z § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z., v zmysle ktorého sa pre absenciu RPMN úver považuje za bez úrokov a bez poplatkov. S týmto právnym posúdením otázky plynutia subjektívnej premlčacej doby, podľa ktorého subjektívna premlčacia doba začína plynúť momentom zaplatenia tej ktorej splátky nad rámec istiny poskytnutého úveru, nakoľko žalobca mal mať už v čase zaplatenia splátky, kedy po prvýkrát došlo k plneniu nad rámec istiny úveru vedomosť o tom, že na strane žalovanej dochádza k bezdôvodnému obohateniu, nesúhlasil. Tvrdil, že v posudzovanom prípade skutková situácia bola taká, že spotrebiteľ nemal vedomosť o dôležitej skutkovej okolnosti a síce, že zmluva o úvere trpí právnymi vadami a z toho dôvodu, že sa na ňu uplatňuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti a o vadnosti zmluvy o úvere (a uplatnení sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti) žalobca skutočne nevedel a jeho vedomosť v momente plnenia nebola ani žiadnym spôsobom preukázaná a o možnej pochybnosti o zákonnosti tejto zmluvy, resp. jej vadnosti bol informovaný zo strany advokáta, avšak táto otázka vadnosti zmluvy o úvere nebola právoplatne súdnym rozhodnutím nikdy konštatovaná. Mal za to, že ide o špecifickú situáciu, ktorá vznikla na základe a v súvislosti s osobitnou právnou úpravou v zákone o spotrebiteľských úveroch, ktorý predpokladá uplatnenie zákonnej sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pri existencii konkrétnych väd uzavretej zmluvy o úvere. Mal pre posúdenie zásadnej otázky začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, dôležité správne posúdiť ním vymedzené otázky: a/ čo predstavuje podstatnú skutkovú okolnosť, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia doba, pričom podľa neho, by takou podstatnou skutočnosťou malo byť to, kedy sa spotrebiteľ dozvedel alebo dozvie, že sa na zmluvu uplatňuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, t.j. keď sa dozvie, že nemal plniť splátky ako vyplývajú z uzavretej zmluvy, pretože tu existuje iná právna skutočnosť; b/ ktorý moment možno považovať za moment nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o uvedenej podstatnej skutkovej okolnosti, resp. či je možné posudzovať pri zmluve o

spotrebiteľskom úvere u spotrebiteľa nadobudnutie skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení len na základe toho, že spotrebiteľ poznal obsah zmluvy o úvere a bol si vedomý svojho plnenia na účet veriteľa, pričom názor súdu prvej inštancie mal za neakceptovateľný, ktorého pripustením by sa prakticky zmazal rozdiel medzi plynutím objektívnej a subjektívnej premlčacej doby; a c/ o akú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide.

3.3. V ďalšom, citujúc § 107 ods. 1 Obč. zák. zameril sa na výklad slovného spojenia „keď sa oprávnený dozvie...“, ktoré tvrdil, že je potrebné vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť skutočnú vedomosť o skutočnostiach uvedených v § 107 ods. 1 Obč. zák. a nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo, že by sa to mohla alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Uviedol, že tento predpoklad je potvrdený v desiatkach rozhodnutí súdov (ako príklad uviedol: rozhodnutie NS SR 2 Cz/35/77 v spojení s uznesením ÚS SR III. ÚS/413/2013, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30 Cdo/4366/2007, rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Cdo/121/2009, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33 Odo/477/2001). Pre získanie skutočnej vedomosti spotrebiteľa o bezdôvodnom obohatení, mal za to, že by tento musel poznať nasledovné skutočnosti: existenciu (uzavretie) zmluvy, rozsah povinností zo zmluvy a samotné plnenie zo zmluvy a skutočnosť, že veriteľ nemá na základe zmluvy nárok na akékoľvek plnenie nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Mal za to, že bez toho, aby spotrebiteľ reálne vedel, že zmluva trpí takými vadami, pre ktoré veriteľ nemá nárok na plnenie nad rámec ním poskytnutých finančných prostriedkov, by nebolo možné hovoriť o skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení. Pri subjektívnej premlčacej dobe mal za nevyhnutné vždy skúmať subjektívny moment.

3.4. Žalovanou vznesenú námietku premlčania tvrdil, že nemožno považovať za kvalifikovanú, pretože žalovaná neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, na základe čoho je možné nepochybne dospieť k záveru, že vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu dochádza a kto sa bezdôvodne obohacuje, mal žalobca už v čase zaplatenia tej ktorej splátky plnenej nad rámec istiny poskytnutého úveru. Mal za to, že žalovaná námietku premlčania ani nepodložila relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v prípade tejto skutočnosti spočívalo na jej strane. V súvislosti s existenciou, resp. dôkazným bremenom na strane žalovanej poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/353/2014, 4Obo/145/2007, rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS/38/2015-17, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/1960/1999. Zdôraznil, že on - žalobca sa reálne dozvedel o tom, že sa na jeho úkor žalovaná obohatila, až pri prvej porade so svojim právnym zástupcom, ktorého vyhľadal za účelom usporiadania jeho jednotlivých záväzkov s veriteľmi. Až po preštudovaní predloženej zmluvy ho právny zástupca oboznámil s tým, že na jej podklade dochádza na strane žalovanej k bezdôvodnému obohateniu. V ten istý deň udelil právnenému zástupcovi plnú moc na zastupovanie a mal za to, že skorší dátum zistenia existencie bezdôvodného obohatenia ním - žalobcom nebol v konaní preukázaný. V súvislosti s určením začiatku subjektívnej premlčacej doby, pre ktorý začiatok sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť, poukázal na početnú judikatúru: uznesenie NS SR sp. zn. Odo/306/2005, uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 413/2013-9, rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/121/2009 a aj na rozhodnutia krajských súdov, napríklad KS Banská Bystrica sp. zn. 17Co/67/2018-195, KS Košice sp. zn. 5Co/107/2017, KS Prešov sp. zn. 5Co/95/2017, rozsudok KS Žilina sp. zn. 10Co/325/2016. Mal za to, že súd prvej inštancie na vec aplikoval nesprávny výklad subjektívnej premlčacej doby, na základe čoho sa nezaoberal subjektívnou skutočnosťou - existenciou jeho skutočnej vedomosti o existencii bezdôvodného obohatenia. 3.5. Mal za to, že pokiaľ súd vo vzťahu k určeniu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby poukázal na zásadu „neznalosť práva neospravedlňuje“, tento princíp v danom prípade musí ustúpiť dôležitejšiemu princípu, a to princípu ochrany spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo/7/2012 a z neho citoval. Len odkázať na princíp „neznalosť práva neospravedlňuje“ sa nemôže rovnať momentu existencie jeho vedomosti o vzniku bezdôvodného obohatenia a o subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Mal na základe ním uvedených skutočností za zrejmé, že subjektívna premlčacia doba nemohla uplynúť, a teda že ním uplatnený nárok nie je možné považovať za premlčaný. 3.6. Mal tak za zrejmé, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a teda, že sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

3.7. Pre prípad, ak by sa odvolací súd nestotožnil s jeho už uvedenými tvrdeniami a dospel by k opačným záverom, uviedol aj, že samotné rozhodnutie súdu trpí vadami, pre ktoré ho nemožno považovať za zákonné. Ak súd dospel k záveru, že on - žalobca už v čase zaplatenia splátky nad rámec istiny úveru mal skutočnú vedomosť o bezdôvodnom obohatení, mal svoj záver bližšie odôvodniť a uviesť, na základe čoho k nemu dospel a z akých dôkazov tento záver vyplýva. Mal za to, že súd svoje závery o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby žiadnym spôsobom bližšie nezdôvodnil a nevysvetlil prečo jednotlivé argumenty jeho - žalobcu k uvedenému nepovažoval za správne. Mal za to,

že napadnuté rozhodnutie tak vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvôle, odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného odôvodnenia, na základe čoho je ho potrebné považovať za nepreskúmateľné a nezákonné.

3.8. Zároveň mal aj za to, že súd prvej inštancie nerešpektoval povinnosť, ktorú mu uložil odvolací súd v uznesení 5Co/18/2019, ktorým došlo k zrušeniu jeho pôvodného rozhodnutia a neskúmal moment zistenia skutočnej a preukázanej vedomosti o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa bezdôvodne obohatil, len odkázal na princíp „nezalosť práva neospravedlňuje“, a tak dospel k záveru, že o všetkých podstatných skutočnostiach potrebných pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby mal žalobca vedomosť už v čase zaplatenia prvej splátky nad rámec istiny úveru.

3.9. Žalobca tým mal za daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

3.10. Pokiaľ sa odvolal proti výroku o nároku na náhradu trov konania uviedol, že výrok je závislý od rozhodnutia vo veci samej a na základe tej skutočnosti, že namieta rozhodnutie vo veci samej, namieta aj nesprávnosť a nezákonnosť výroku o nároku na náhradu trov konania. 3.11. Napokon v závere svojho odvolania sa žalobca domáhal, resp. poukázal na zásadu právnej istoty, ako na jeden z atribútov civilného sporového konania a právneho štátu vyjadrujúcu, že strana konania môže očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou.

3.12. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu odvolaním napadnutých výrokov tak, že uloží žalovanej zaplatiť mu 1.954,52 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 1.10.2016 do zaplatenia a prizná mu nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu sa v celom rozsahu stotožnila s vydaným rozsudkom, ktorý posúdil nárok žalobcu ako premlčaný. Zotrvála na skutočnostiach, ktoré boli obsahom jej dovtedajších písomných podaní a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemala. Uviedla, že zmluvný vzťah so žalobcom bol založený zmluvou o úvere č. XXXXXXX z 11.7.2005 uzavretou podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Navrhla rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

5. Žalobca reagoval elektronickým podaním, doručeným dňa 27.1.2020, v ktorom s tvrdeniami žalovanej uvedenými vo vyjadrení k ním podanému odvolaniu nesúhlasil a aj naďalej zotrval tak na podanom odvolaní, ako i na všetkých ostatných tvrdeniach obsiahnutých v písomných podaniach a prednesených ústne a v plnej miere, uviedol, že sa ich pridržiava. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil v zmysle ním podaného odvolania.

6. Na výzvu odvolacieho súdu žalobcovi, aby sa vyjadril, či vzhľadom na ním formulovaný odvolací petit, ktorým si nárokoval na zaplatenie istiny spolu s 5 % úrokmi z omeškania ročne z dlžnej sumy, oproti pôvodne uplatnenému žalobnému petitu, ktorým si uplatnil nárok na úroky z omeškania z nárokovanej sumy vo výške úrokovej sadzby 8 % ročne, sa jedná o čiastočné späťvzatie žaloby, žalobca podaním doručeným 19.4.2021 oznámil, že vo vzťahu k uvedenému sa jedná o písársku chybu, ku ktorej došlo pri písaní odvolania a teda sa domáha odvolacím petitom zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a prisúdenia istiny spolu s 8 % úrokmi z omeškania ročne.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania podaného včas žalobcom ako oprávnenou osobou (§ 362 a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 - 358 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi vymedzenými žalobcom (§ 380 a § 365 CSP), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a dospel pritom k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, rozsudok je vecne správny a ako taký ho preto v rozsahu jeho výrokov II. a III. potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Pokiaľ žalobca odvolanie nasmeroval i proti výroku I. rozsudku, ktorým súd rozhodol v jeho prospech, odvolací súd odvolanie odmietol (§ 386 písm. b/ CSP).

8.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí druhým vo veci) rozhodol o nároku žalobcu, ktorý si uplatnil vo výške 1.954,52 eura ako spotrebiteľ proti žalovanej titulom vydania bezdôvodného obohatenia majúcu zmluvu o úvere, ktorú so žalovanou ako veriteľkou uzavrel 11.7.2005, za bezúročnú a bez poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z., nakoľko táto neobsahovala údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), v dôsledku ktorej skutočnosti, keďže plnil žalovanej nad rámec istiny úveru, sa táto na jeho úkor bezdôvodne obohatila.

8.2. Súd, po vrátení veci späť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, prioritne posúdil zmluvu o úvere ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorý v dôsledku

neuveдения údajov o výške RPMN sa zo zákona považoval za bezúročný a bez poplatkov, a teda pri úvere poskytnutom žalovanou vo výške 531,10 eura a žalobcom na úver vrátenou sumou 2.506,02 eura, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia 1.954,52 eura ako taký mal síce za daný, avšak na základe prihladenia na žalovanou vznesenú námietku premlčania práva žalobcu, priznal žalobcovi nárok vo výške 82,92 eura s prísl. a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyhodnotil, že žalobca podaním žaloby 14.11.2016 uplatnil právo (s výnimkou priznaného práva na zaplatenie 82,92 eura) oneskorene, po uplynutí subjektívnej premlčacej doby (14.11.2009).

9.1. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák., právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

9.2. Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák., najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

10.1. Súd pri posúdení otázky premlčania práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, vychádzal zo záveru, že to, kto sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil vyplýva zo samotnej zmluvy, v ktorej je špecifikovaný oprávnený subjekt pre jednotlivé plnenia a to žalovaná, a o skutočnosti rozsahu bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel v okamihu preplatenia sumy istiny úveru, k čomu v danom prípade došlo dňa 14.11.2007 úhradou v poradí 9. splátky. Žalobca v tento deň prvýkrát zaplatil sumu prevyšujúcu istinu, ktorú akúkoľvek sumu (nad sumu istiny) nebol povinný platiť a teda sa reálne dozvedel, že sa na jeho úkor žalovaná bezdôvodne obohatila. Že je úver bezúročný a bez poplatkov žalobca vedel, vzhľadom na nevyvrátiteľnú zákonnú domnienku o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 2 zák. č. 1/1993 Z.z. platného v rozhodnom čase), už v čase uzavretia úverovej zmluvy. Uvedeným dňom preto žalobcovi začala plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia.

10.2. Záver súdu, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčalo v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, ktorá uplynula 14.11.2009 (v tej časti bezdôvodného obohatenia, v ktorej toto vzniklo úhradou 9. splátky), je správny.

10.3. Keďže žalobca následne postupne uhrádzal ďalšie splátky - platby na účet žalovanej nad sumu istiny poskytnutého úveru, suma bezdôvodného obohatenia narastala, ale zároveň odo dňa každej takej jednotlivéj úhrady začala plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia doba na vydanie vzniknutého bezdôvodného obohatenia. Počnúc splátkou pod por. č. 10. uhradenou 16.6.2009 až po splátku s poradovým č. 37. uhradenú dňa 13.8.2012, právo na vydanie týmito postupnými úhradami vzniknutého bezdôvodného obohatenia sa premlčalo vždy v samostatne plynúcej 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe so začiatkom vždy odo dňa nasledujúceho po úhrade žalobcu, ktorá subjektívna premlčacia doba uplynula v prípade 37. ako najneskoršej zaplatenej úhrady dňa 13.8.2014 (všetky predchádzajúce uplynuli skôr), žaloba podaná na súde 14.11.2016 bola teda podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, pokiaľ sa jednalo o úhrady žalobcu (nad rámec istiny) na účet žalovanej do dňa 13.8.2014.

10.4. Keďže platí, že ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať (§ 100 ods. 1 veta tretia Obč. zák.), súd žalobu dôvodne zamietol.

11. Na uvedenej správnosti záveru súdu prvej inštancie o uplynutí subjektívnej premlčacej doby nie sú spôsobilé nič zmeniť ani odvolacie námietky žalobcu dovolávajúceho sa jednak nesprávnosti skutkových záverov súdu ako i v dôsledku toho nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

12. Odvolanie žalobca podal z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP avšak s tým, že prednostne tvrdil nesprávnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie a nesprávne právne posúdenie veci, a len pre prípad, ak by sa odvolací súd s jeho tvrdeniami o danosti uvedených odvolacích dôvodov nestotožnil, namietal, že rozhodnutie súdu trpí vadami, pre ktoré ho možno považovať za nezákonné, a teda je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP.

13. Vadou predpokladanou § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je nesprávne skutkové zistenie z vykonaných dôkazov. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie je daný, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

15. Pokiaľ sa jedná o námietku nesprávnosti skutkových zistení a teda odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, žalobca nesúhlasil so záverom súdu, že sa o skutočnostiach rozsahu bezdôvodného obohatenia dozvedel v okamihu preplatenia sumy istiny úveru, ktorú sumu istiny v plnej výške poskytnutého úveru 531,10 eura žalovanej zaplatil úhradou 9. splátky dňa 14.11.2007 vychádzajúc pri tom zo znenia § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z.

16. Uvedený záver súd prvej inštancie odôvodnil tak, že vychádzal z nespornej skutočnosti medzi stranami, že nimi uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala povinný údaj podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z. o výške RPMN, v dôsledku neuvedenia ktorej ročnej percentuálnej miery nákladov sa priamo zo zákona úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, t.z. žalobca mal žalovanej zaplatiť len sumu jemu poskytnutého úveru 531,10 eura bez jej navýšenia o akékoľvek úroky a poplatky. Túto sumu 531,10 eura, súd zistil, že žalobca zaplatil úhradou 9. splátky dňa 14.11.2007, kedy podľa údajov splátkového kalendára bola celkom (od začatia splácania úveru) ním uhradená suma 557,66 eura. Aplikujúc nevyvrátiteľnú právnu domnienku, keď podľa § 2 zák. č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka, súd uzavrel, že sa uvedeným dňom 14.11.2007 žalobca dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Nadobudol vedomosť jednak kto (žalovaná), aj v akej výške (nad sumu istiny úveru) sa na jeho úkor obohatil.

17. Podľa ustálenej judikatúry (viď rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011, 5Cdo/121/2009, 3 Cdo/169/2017), oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto okolnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď ziska znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Pre záver dozvedieť sa tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a o tom kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).

18. Podľa odvolacieho súdu je neobhájiteľné tvrdenie žalobcu, že nemal vedomosť o dôležitej skutkovej okolnosti, že zmluva o úvere trpí právnymi vadami a z toho dôvodu že sa na úver vzťahuje fikcia jeho bezúročnosti a bezpoplatkovosti. V danom prípade znalosť tejto skutkovej okolnosti u žalobcu je založená na zákonnej nevyvrátiteľnej právnej domnienke (objektívnej právnej skutočnosti), že sa ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z., vrátane ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g/ o považovaní spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva neobsahuje údaj o RPMN, stali známe každému, koho sa týkajú, teda vrátane žalobcu, dňom uverejnenia v Zbierke zákonov SR. Žalobca túto objektívnu právnu skutočnosť opomína.

19.1. Súd správne začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby odvodil z vedomosti dlžníka, t.j. žalobcu o bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v platbách na úroky a poplatky úveru, ktorá v zásade vzniká v okamihu prvej platby dlžníka nad rámec poskytnutej istiny.

19.2. Jedná sa o vedomosť žalobcu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru založenú nevyvrátiteľnou právnou fikciou podľa § 2 zák. č. 1/1993 Z.z., v zmysle ktorého o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

19.3. Zmluva bola uzavretá podľa zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR, a dňom jeho uverejnenia preto platí domnienka, že sa tento zákon stal známym každému, koho sa týka. Je preto potrebné vychádzať z toho, že žalobca už v čase uzavretia zmluvy a počas celého trvania zmluvného vzťahu mal vedomosť o tom, kedy sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, lebo táto skutočnosť bola v označenom zákone o spotrebiteľských úveroch vymedzená. To, kedy žalobca

získal informáciu o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, nie je pri posudzovaní začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné.

20.1. T.z., že súd správne uzavrel, že žalobca dňa 14.11.2007 úhradou 9. splátky úveru nad rámec istiny úveru, už v tento deň skutkovo vedel, že žalovaná s ktorou uzavrel úverovú zmluvu je osobou, ktorá sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila a poznal všetky skutočnosti rozhodné pre vyčíslenie výšky bezdôvodného obohatenia, a teda od tohto dňa začala plynúť subjektívna premlčacia doba.

20.2. To, kedy sa žalobca dozvedel, ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Rozhodovacia prax je ustálená v tom, že pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom kto ho získal, je rozhodujúce zistenie skutkového stavu, teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie.

21. Pokiaľ žalobca pre posúdenie otázky začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby v súdnej veci mal za dôležité správne posúdiť ním v odvolaní vymedzené otázky: a/ čo predstavuje podstatnú skutkovú okolnosť, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia doba, b/ ktorý moment možno považovať za moment nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o uvedenej podstatnej skutkovej okolnosti, resp. či je možné posudzovať pri zmluve o spotrebiteľskom úvere u spotrebiteľa nadobudnutie skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení len na základe toho, že spotrebiteľ poznal obsah zmluvy o úvere a bol si vedomý svojho plnenia na účet veriteľa a c/ o akú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide, má odvolací súd za to, že otázky sú vymedzené správne a pokiaľ sa týka odpovede či odpovedí na ne, naznačenými skutočnosťami sa zaoberal už súd prvej inštancie a odvolací súd sa s jeho závermi stotožnil (viď vyššie body 16. - 20.).

22.1. Pokiaľ žalobca v odvolaní v súvislosti s otázkou určenia začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby argumentoval, že zásada „neznalosť práva neospravedlňuje“, ktorú podľa neho uplatnil súd prvej inštancie, v danom prípade musí ustúpiť dôležitejšiemu princípu, a to princípu ochrany spotrebiteľa, má odvolací súd za potrebné uviesť na správnu mieru, že súd nevychádzal zo zásady, ktorú naformuloval len sám žalobca v podanom odvolaní, ale zo znenia § 2 zák. č. 1/1993 Z.z., ktorým je založená zákonná nevyvrátiteľná domnienka, ktorá predstavuje objektívnu právnu skutočnosť.

22.2. Ak žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo/9/2012 v ktorom sa mal najvyšší súd vysloviť, že zásada „neznalosť zákona neospravedlňuje“ musí v spotrebiteľských vzťahoch ustúpiť ochrane spotrebiteľa ako slabšej strany, a teda žalobca mal za to, že nemožno pri posudzovaní tunajšej veci vychádzať z prezumovania jeho znalosti o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vzhľadom na absenciu údajov o RPMN v zmluve, odvolací súd je presvedčený, že právny názor najvyššieho súdu vyslovený v označenom rozhodnutí 6MCdo/9/2012 sa vzťahuje a platí predovšetkým na skutkový a právny stav tamtojšej právnej veci a nejedná sa o žiadne univerzum aplikovateľné automaticky vždy v každom spore, ktorého stranou je spotrebiteľ. K takto nastavenej otázke (zásada „neznalosť zákona neospravedlňuje“ musí v spotrebiteľských vzťahoch ustúpiť ochrane spotrebiteľa ako slabšej strany) sa už vyjadril aj najvyšší súd ako súd dovolací v spore 3Cdo/169/2017.

22.3. Odvolací súd si dovoľuje poukázať na toto rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/169/2017, v odôvodnení ktorého sa najvyšší súd ako súd dovolací (okrem toho, že sa v odôvodnení uznesenia vyporiadal s otázkou začatia plynutia premlčacej doby v prípadoch uplatnených nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia v sporoch, kedy si spotrebiteľ uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od nebankového subjektu) vyporiadal aj s právnou argumentáciou tamtojšej žalobkyne (zhodnou s argumentáciou žalobcu v tunajšej veci) poukazujúcou na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/9/2012 a v ňom vyjadrený právny názor (že princíp ignorantia iuris non excusat/ neznanosť zákona neospravedlňuje ustupuje v spotrebiteľských veciach, v závislosti od konkrétnych okolností princípu dôležitejšiemu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa) a odvolávajúcou sa na toto rozhodnutie a domáhajúcou sa postupu v súlade s týmto právnym názorom, ako argumentáciou nenáležitou.

22.4. Dovolací súd v rozhodnutí 3Cdo/169/2017 uviedol (viď odsek 14. rozhodnutia), že rozhodnutie 6MCdo/9/2012 bolo vydané v skutkovo a právne odlišnej (exekučnej) veci, líšiacej sa od predmetného sporu žalobkyne a žalovanej (3Cdo/169/2017) nielen z hľadiska podstaty a účelu konania, ale aj z hľadiska procesného postavenia spotrebiteľa. Zdôraznil, že v konaní 6MCdo/9/2012 poukázal najvyšší súd na uvedený princíp v súvislosti s riešením procesnej otázky (oprávnenia exekučného súdu skúmať právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok), v danom prípade (3Cdo/169/2017) ale žalobkyňa vzťahovala uplatnenie tohto princípu na riešenie hmotnoprávnej otázky (začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby). Poznamenal, že pri argumentácii akýmkoľvek súdnym rozhodnutím je potrebné vždy jeho text vnímať v kontexte konania, v ktorom bolo rozhodnutie vydané.

23. Keďže v tunajšej veci predmetom posúdenia bola otázka začatia plynutia premlčacej doby v právnom spore rovnakého typu (uplatnenie nároku spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia dodávateľa získaného na základe splátok úveru, o ktorom žalobca tvrdí, že je bezúročný a bez poplatkov), vzhľadom na skutkovo obdobný stav, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/169/2017 a uplatnil preto rovnaké právne závery, vrátane záveru o nedôvodnosti na posudzovaný spor aplikovať zásadu „neznalosť práva neospravedľuje“, pretože to konkrétne okolnosti sporu neodôvodňujú.

24.1. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že je mu známy i nález ústavného súdu I. ÚS 51/2020-50 z 9.6.2020, ktorým ústavný súd namietol procesný postup Najvyššieho súdu SR v konaní o dovolaní vedenom pod sp. zn. 3Cdo/169/2017 vzhľadom na jeho rozhodnutie o dovolaní v súvislosti s posúdením plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia v spotrebiteľských sporoch. I keď z odôvodnenia rozhodnutia ústavného súdu vyplýva, že zdôraznil potrebu vyporiadať sa so spotrebiteľským charakterom vzťahu, kedy najvyšší súd nesprávne vyhodnotil analógiu v skutkovom stave, ak dovolanie vecne nepreskúmal, ale ho odmietol, ústavný súd zatiaľ v citovanom rozhodnutí neodmietol záver, že pre zistenie o tom (toho), že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu a nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie. Ústavný súd len upozornil, že táto právna otázka v spotrebiteľskom spore doposiaľ najvyšším súdom vyriešená nebola a naznačil, že pri jej posúdení sa bude nutné vyporiadať práve so špecifikami ochrany spotrebiteľa.

24.2. V dôsledku uvedeného zatiaľ rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/169/2017 vydané v spotrebiteľskej veci prekonané nebolo, odvolací súd preto zatiaľ nemal dôvod odchyliť sa od svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxe, pri ktorej sa so závermi uvedenými v označenom rozhodnutí stotožnil a z nich vychádzal.

25. Napokon žalobca namietol aj, že rozhodnutie súdu trpí vadami, pre ktoré ho nemožno považovať za zákonné, argumentujúc, že súd závery o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby žiadnym spôsobom bližšie nezdôvodnil a nevysvetlil prečo jednotlivé argumenty jeho - žalobcu k uvedenému nepovažoval za správne a mal za to, že napadnuté rozhodnutie tak vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvôle, odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného odôvodnenia, na základe čoho je ho potrebné považovať za nepreskúmateľné a nezákonné.

26.1. Odvolací súd sa s odvolateľom nestotožňuje.

26.2. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. 26.3. Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, ak z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú.

26.4. Napadnutý rozsudok požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods. 2 CSP a zásadám súdnej praxe plne zodpovedá, je preskúmateľný a riadne odôvodnený. Súd jasne a zrozumiteľne zaujal stanovisko k zmluve o úvere ako i k otázke začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby v súvislosti s posúdením nadobudnutia skutkových vedomostí žalobcu o tom, že sa žalovaná a v akej výške na jeho úkor obohatila, jednotlivé preukázané skutkové zistenia premietol do záverov o skutkovom stave veci a k zistenému a vyjadrenému skutkovému stavu veci priradil právne normy, podľa ktorých spor právne posúdil, s čím sa aj odvolací súd stotožňuje. Ak žalobca tvrdí, že rozhodnutie je nepreskúmateľné nejde o argumentmi podloženú námietku ale najskôr len o jeho subjektívny pocit.

26.5. Pokiaľ sa týka námietky, že súd nezdôvodnil a nevysvetlil prečo jednotlivé argumenty žalobcu nepovažoval za správne, odvolací súd má za to, že stanovisko súdu, ak aj nebolo dané jednotlivo na konkrétny argument, je zřejmé a vyplýva z odôvodnenia a kontextu právneho posúdenia veci. Žalobca však námietku nekonkretizoval. Okrem toho, podľa konštantnej judikatúry tak národných ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil (viď rozhodnutia ÚS SR sp. zn.: II. ÚS 251/04 III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a pod.).

27.1. Zároveň žalobca namietal aj, že súd prvej inštancie nerešpektoval povinnosť, ktorú mu uložil odvolací súd v uznesení 5Co/18/2019, ktorým došlo k zrušeniu jeho pôvodného rozhodnutia a neskúmal moment zistenia skutočnej a preukázanej vedomosti o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa bezdôvodne obohatil, len odkázal na princíp „neznalosť práva neospravedlňuje“, a tak dospel k záveru, že o všetkých podstatných skutočnostiach potrebných pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby mal žalobca vedomosť už v čase zaplatenia prvej splátky nad rámec istiny úveru.

27.2. Touto ako i vyššie uvedenou odvolacou námietkou nepreskúmateľnosti rozhodnutia (bod 25.) mal žalobca za daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

28. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, ktorým dochádza k znemožneniu realizácie práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá umožní dôvodný záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, možno sem zaradiť o.i. napr. právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia... Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

29. V danej veci ak k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu malo dôjsť tým, že súd prvej inštancie nerešpektoval povinnosť uloženú mu odvolacím súdom v uznesení 5Co/18/2019, ktorým došlo k zrušeniu jeho pôvodného rozhodnutia a neskúmal moment zistenia skutočnej a preukázanej vedomosti o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa bezdôvodne obohatil, len odkázal na princíp „neznalosť práva neospravedlňuje“, aj s čím žalobca v odvolaní argumentoval, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa právnym názorom odvolacieho súdu dostatočne riadil a v konaní postupoval tak, ako mu uložil povinnosť odvolací súd. Otázkou posudzovania skutočnej a preukázanej vedomosti žalobcu o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, sa súd celkom evidentne zaoberal, čo vyplýva z odôvodnenia rozsudku (body 41. až 44. odôvodnenia), a čo napokon vyplýva aj z odvolacích námietok žalobcu, ktorý so závermi súdu ohľadom týchto otázok v odvolaní nesúhlasil.

30.1. Žalobca síce uviedol, že podáva odvolanie i z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. d/ CSP, a to že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ale z obsahu odvolania nie je zrejmé, akú vadu mienil, keďže ju následne nešpecifikoval.

30.2. V prípade odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP ide o iné vady konania (napr. nesprávne realizovaná mandukčná povinnosť súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu), ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia.

30.3. V konaní nedošlo k žiadnej takej vade, ktorá by mala vplyv na správnosť rozhodnutia a možno uzavrieť, že žalobcom uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

31. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok vo výroku II. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

32. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku v rozsahu všetkých jeho výrokov, vrátane výroku I., ktorý bol vydaný v jeho prospech, ktorým súd uložil žalovanej zaplatiť mu sumu 82,92 eura s prísl. Keďže žalobca proti výroku I. rozsudku odvolanie v zmysle § 359 CSP a contrario podať nemôže, podľa § 386 písm. b/ CSP, odvolací súd odvolanie v tejto časti - proti výroku I. rozsudku ako podané neoprávnenou osobou, odmietol.

33. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj správnosť súvisiaceho výroku o trovách konania (III.), o ktorých súd prvej inštancie rozhodol podľa zásady úspechu vo veci a proti ktorému takisto smerovalo odvolanie žalobcu a ktorý výrok odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP, stotožňujúc sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo veci samej, potvrdil.

34. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol i o trovách odvolacieho konania a to podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

35. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.